

**MINISTRY OF EDUCATION
"1 DECEMBRIE 1918" UNIVERSITY, ALBA-
IULIA
FACULTY OF ORTHODOX THEOLOGY – PhD
DEPARTMENT**

**Summary of the PhD paper
The Orthopraxy of the Romanian Orthodox Church
at the Beginning of the XXI-th Century
Missionary-Pastoral Elements**

**Coordonator   Stiintific   Pr.Prof.Univ.Dr.   Mihai
Himcinschi**

PhD Candidate :Pr.Petru Ovidiu Bagacian

**Alba-Iulia
2015**

Key-words: Church, mission, ministry, sacrifice , liturgy, community, philanthropy, deaconry, orthopraxy, person, world, state , persecution , survival, parish, family, holiness, psycho-therapy, salvation

Summary:

Introduction

Argument.

Status of research.

Objectives of research.

Method of research

Structure.

The Church is missionary by its very essence and this fundamental attribute is chiefly found in its apostolicity: the same way the ecclesiastical cannot exist without apostolicity, the latter cannot prevail without the former. The Church is nothing but an "extension of the Christ – The dead and risen – and, through Him, of the entire Holy Trinity, in all those who believe and acknowledge Him as the rightful Head of the Church, partaking of His

Grace through the Sacraments and performed by the hierarchy of apostolic succession. The command to evangelize, namely to convert by way of missionaries to other peoples and religions, has been given by our Savior, Jesus Christ Himself, Who told His disciples: "Go ye therefore, and teach all nations, baptizing them in the name of the Father, and the Son, and the Holy Ghost: Teaching them to observe all things whatsoever I have commanded you: and lo, I am with you always, even unto the end of the world. Amen" (Matthew 28, 19-20).

Summed up, the essential coordinates of the Christian mission are: to evangelize, to partake, by way of the Sacraments, of the ecclesial body of Christ (through which we participate in the community life of the Holy Ghost) and the urge to remain faithful to the one true faith (Tim. 1.10), by holiness, confession and ministry. The renewal of man and nature in this world is but a mere taste of the ultimate renewal in God's eschatological Kingdom. However, that does not mean that the Church's missionary activity becomes thus irrelevant; on the contrary, it holds value because it follows two main vectors: the external mission (ad

extra), namely the preaching of the Scriptures in order to convert other peoples, and the internal mission (ad intra), through which the Church looks after those already baptized, by organizing internal, liturgical and social life of a Christian community.

Argument. This is the theological basis of this paper. Without setting out expressly to develop a social philanthropic doctrine of the Orthodox Church, the paper attempts to dwell on the philanthropic activity of the Church in the current Romanian society. Pertinent analyzes have shown that, unlike Western or even neighboring countries, Romania is the land where "religious values still have a significant influence over the public and private lives of the inhabitants".

This fact is all the more remarkable if we consider, on the one hand, the decades of oppression of the Romanian Orthodox Church at the hands of the Communist regime, when it was compelled to confine its ministry to churches, and on the other hand by the powerful secular influences which came about together with freedom in the 1990s.

That being said, neither before December 1989, nor after, has the Romanian Orthodox Church betray its purpose and mission. Despite all manners of provocations and shortcomings, it continued its missionary and philanthropic activities, a downright "liturgy after the Liturgy". Of course, in the latter period, the socio-historical and cultural factors have made it possible for the Church to fulfill its mission to a higher degree than before. This is also a reason why we set out to write this paper.

Status of research. Pertinent analyzes have shown the social activities and orthopraxy of the Romanian Orthodox Church in the contemporary society. From a sociological perspective, the most relevant are the two books published by Ion Petrică at the European Institute Publishing House in Iasi: *The Church and Social Services in Romania* and *Religiosity and Social Institutions in Romania*, respectively¹. Departing from the every-day realities known to us all – the "Religious

Romania” as a defining element of contemporary society – the author analyzed the relationship state-Church from a scientific point of view, with regards to social services. One point had been the legal framework through which the Church is seen as being one of the institutions which take part, by way of partnerships and conventions with the state, in offering social services in Romania. The conclusion drawn by the author is that the year 1989 has been a milestone for social services in this country, the following period bringing about a rebirth and then a consistent development, both in terms of higher education in the field, but also in terms of institutions focused solely on the social concerns. Moreover, the Church is one of the decisive factors in all these social activities, in the sense that it had looked after both the spiritual and material needs of the believers and both seen through its ultimate objective, that of salvation unto Christ.

Another paper dwelling on our theme, but from a historical and anthropological perspective, is the PhD thesis drafter by Iuliana Conovici under the guidance of Daniel Barbu, covering post-Communist Orthodoxy in

Romania. Setting out to be as objective as possible, the author analyzes the involvement of the Romanian Orthodox Church in doing God's work (orthopraxy), showing both its successes and failures.

Another book that has been immensely useful in our efforts has been the collective volume published by the Basilica Publishing House of the Romanian Patriarchate, coordinated by Prof. Priest Constantin Pătuleanu, PhD, bearing the name Social-Philanthropic and Medical Assistance Organized by the Romanian Orthodox Church in the Past and Nowadays. The volume covers topics such as: the liturgical dimension of social services, the scriptural footing of Christian philanthropy, the relevance of patristic confessions regarding the social involvement of the Orthodox Church, the relationship between love and ministry, the definition of the social doctrine of the Church as "integral Christianity", social ethics nowadays, challenges faced currently by the missionary side of the Romanian Orthodox Church. All of these aspects fall under the incidence of the main theme of this paper, orthopraxy, and shall therefore be analyzed below.

Objectives of research. Looking methodology and objectives, this paper sets out to perform an interdisciplinary research of the aforementioned theme, orthopraxy and the ministry of the Church in the Romanian contemporary society. Consequently, unlike the works mentioned above, we shall focus on the biblical and theological bases of Christian orthopraxy. Then, we shall attempt to widen the frame of the research by also including a historical analysis of what philanthropy represented in the Byzantine Empire and in the Romanian space before the XX-th century. We must bear in mind that the Romanian Orthodox Church is part of the Orthodox Churches, which means it has aspects common to the Byzantine tradition – including in terms of social services –, and, on the other hand, that it possesses special characteristics, pertaining to national Romanian specificity. We hope that this pluri-disciplinary analysis will synthetize and show the outstanding contribution made by the Church to the

contemporary Romanian society, in the aftermath of 1989.

Furthermore, a decisive contribution was and is also made by His Excellence, Father Daniel, the Patriarch of the Romanian Orthodox Church, who devotes special attention to the development of the philanthropic activities of the Church he shepherds. And this fact is by no means an accident: in an emotional portrayal of the one who served as his model of meekness, priest Dumitru Stăniloae, the Patriarch stated that the latter would realize, in his late years (about 1992-1993), that it is important to connect further his theology to social activities, to helping his fellow man. Constantly dissatisfied with his achievements and full of meekness, Father Stăniloae regretted not having joined enough spiritual theology with the missionary one. It is almost certain that this regret was ungrounded: the Patriarch Daniel himself noted that we are well aware of his missionary achievements brought about by his deep theology, especially with regards to the theological education of parish, monastery and university priesthood.

As ungrounded as his regrets were – and probably arising from his meekness –, the ministry of father Stăniloae sheds new light on the missionary dimension of Orthodox theology. Besides, one of the major accomplishments of the one also called ”the Patriarch of Romanian theology” is the synthesis between the spiritual, social and ecological. The crisis faced by the world around us mirrors man’s inner crisis, the lack of moral landmarks and of a spiritual aim. Father Stăniloae has been the one who, based on the works by the Holy Fathers, had rediscovered the liturgical vision of existence. He had tied the old texts of the Scripture and of the Holy Parents to the new historical context of Christian life and it is our task to continue with his legacy. We deem it certain that this is the legacy assumed by Patriarch Daniel and he must become a model for all those who are part of the Church: hierarchs, priests, monks and even laymen. It is only in unity that the ecclesiastic body can serve God and their fellow man, namely exercise the ”good behavior” (I Pt. 2.12) that shall compel other to follow the path of holiness of Christian life.

Method of research. In our paper, we set out to perform an interdisciplinary theological analysis and to that end we shall employ several research methods. The main two are: the historical method and the comparative method.

The historical method will help us evoke the most important stages of the missionary history of the Orthodox Church, spanning from the era of the apostles until present days. This trip down history lane is necessary in order to identify the fundamental principles and the results which defined the Orthodox mission.

The comparative method will help us better understand the specificity of the Orthodox mission in Romania. Of course, this mission is and has been determined by the social and historical conditions, but one should never lose sight of the ecclesiological principles upon which the missionary activity is built, principles which are unchangeable. Consequently, each place and historical period determines discontinuities, but without altering the essence of the Church's mission.

The analytical method helps us identify and analyze the different layers in which the internal mission of the

Church has taken place in Romania after 1990. Moreover, it supplies data relevant for emphasizing the "strong" and "weak" points of these activities, as well as ways of future improvement and development.

Structure. The thesis contains four main parts:

1. The doctrinal grounds of the divinity-human community within social activities: we emphasize here the basis or origin of the missionary activities (the triadological character), the created and gregarious character of human beings (anthropological character), the solidifying of the Christian mission by and following the model set by Jesus Christ (Christological character), the performing of the mission as an extension of the Church (ecclesiological character), the performing of the mission by and through the Holy Mysteries (sacramental character) by the members of the ecclesiastic community and, last but not least, the correspondence between the holiness of missionary service and its effective performance (ascetic-mystical character).

2. Orthopraxy and Orthodoxy – biblical and historical aspects: the initial point refers to the relationship between orthopraxy and Orthodoxy, both in the Old

Testament and in the New Testament, which trigger the occurrence of philanthropic activities in the ancient Greek world. We then pass to Old and New Testament orthopraxy and culminate with philanthropic assistance in the Early Church and Byzantine Empire.

3. Social activities and orthopraxy in Romania: here, we opted for the following organization : 1) Philanthropy from the beginning and until the Communist regime; 2) The Romanian Orthodox Church during the Communist era : persecution and survival; 3) The philanthropic activity of the Romanian Orthodox Church in the Romanian society after 1990. We dwelled at length on this last part, analyzing themes such as the relationship between Church and State in post-Communist Romania, the presence of the Romanian Orthodox Church in the military structures, in penitentiaries and orphanages and in the Romanian school system.

4. The mission and work of the Holy Ghost in helping man concretely: deals with themes such as philanthropy in the context of secularism, the fundamentals of deacon-philanthropic services in the current context or social service in the sense of Christian spiritual expression.

The last part, the 5-th, also includes a practical parts, with the following components: 1) Philanthropic perspectives in the Romanian Orthodox Church; 2) Ecclesiastic service among turmoil and accomplishments in the parish, deanery and the NGOs under the patronage of the Romanian Orthodox Church. The moral commandment of the New Testament, condensed in the love towards God and the neighbour equally, is rooted in the moral commandment of the Old Testament, which it brings to perfection. The primordial dual model is the sacrifice of Adam's sons: "Not as Cain, who was of that wicked one, and slew his brother. And wherefore slew he him? Because his own works were evil, and his brother's righteous" (1 John 3, 12). The moral distinction is not done after a rigid, legal rule, but after the personal conscience. Hypocrisy can annihilate the "good doing", just as the sincerity of a gesture can add value to any gesture: "Take heed that ye do not your alms before men, to be seen of them: otherwise ye have no reward of your Father which is in heaven" (Matthew 6, 1).

One important aspect of the orthopraxy is represented by input brought to the Church's mission in the world.

Since the Pentecostals, when the Church has become the seen community of the sinners who are redeemed, Christians have asserted themselves through the power of example. The proclamation of the Gospel was reasoned by preach of the good deeds. Paradoxical, we are not redeemed through the good deeds, but we are not redeemed without the good deeds either. Preaching the Gospel represents a fundamental act of the ministration – in the New Testament, being a deacon was inseparable from “ministering the Word” and from the Doxology. One can affirm that the Churches mission as deacon has from the beginning been nothing else but continuing the orthopraxy of the Savior’s mission. The basis of the Christian orthopraxy has been laid through the embodiment and the ministration of our Lord Jesus Christ both through word and through deed.

In the subchapter regarding the orthopraxy in the Primary Church and in the Byzantine Empire (Orthopraxy in the Old Church and in Byzantium”), we have developed historical aspects of the development and of the cultural-religious irradiation of the byzantine orthopraxy model. Since the beginning of its work, the

Church has taken care and has embroiled itself, through the Apostles and their apprentices, through the prophets and evangelists, through the priests and the deacons and through the whole community of Christians, in assuring the everyday bread of the poor people. Moreover the Old Church has fulfilled its indebtedness both towards its believers and towards strangers. We will enumerate the main institutions for social assistance of the Old Church. In a casual order, these have been the homes for the elderly, for widows, for abandoned or found children, the hospitals, the orphanages, the anchorage for virgins, the guest houses for strangers and the homes for the poor.

Social assistance seen as orthopraxy, as an element of byzantine civilization, describes the love of the human for everyone in his near, not only for his relatives and friends. The Greek conception regarding social assistance and orthopraxy has been adopted by the old Christian community, who has grown to maturity in the intellectual and social Hellenistic medium. Ever since Constantine the Great, the Church has assumed the

functions of an agency for social assistance, by doing many acts of benefaction for groups of persons in needs. Beginning with the VIIth century and until the XIIth century, the Church has been one of the richest institutions in the Byzantine Empire. The emperors have offered it protection and other types of material assistance. Added to the imperial support, there existed many devoted members of the Church who have made big donations in form of money, gold, silver or grounds and a big part of these belongings have been used in scopes of social assistance and for the moral change of the people who have benefited of the help, aiming a radical transformation of the moral life of society, with a potential of renewing the whole state. In the social activity of the Byzantine Church appears in the elder writings the order of the deaconesses. These women, together with the widows and the virgins were cited since the time of the Apostles. One important factor regarding the charitable activity of social assistance related to the financial part was formed, as we discover from the writings, by the collections. The proofs from the Churches of the IIIrd century show the fact that the

bishop had since then the right and the obligation to hold and control a special collection, for sustaining the works of alms of the Church.

The second element of social assistance in the Old Church and in Byzantium was consisted of the institutions whose object of work was charity. This was institutionalized early in the Old Church, where the churchly institution, the state and the private benefactors have established many charity institutions. At the same time, the Church has issued special canons for raising hospitals, homes for the poor and similar units, for organizing and administrating them.

The people from Byzantium, under the influence of the Church, have given a special concernment to the people who suffered of leprosy, of whom they took care, according to the teachings that the human is God's image. Thus Saint Basil the Great considered that the people who suffered of leprosy should not be cast away or left untended from medical point of view. He personally gave an example of medical care through the fact that he anointed them with his own hands. John Golden Mouth has repeatedly asked rich people to offer

their help to the ones suffering from leprosy, just as has Saint Gregor of Nyss has done in his preachings in the name and for the poor. For the people from Byzantium, the medical care of the sick was a sacred duty. The Romanian Orthodox Church is the heir of the thinking, the practice and the spiritual values of byzantine civilisations. There exists a direct bound over time between the spirit and the charitable institutions of the Old Church, of Byzantium and the Romanian Orthodoxy. The Orthodox Romanian Church, who stood under the juridical-churchly influence of the Byzantium has organized its deaconical orthopraxy, as one would have expected, after the byzantine model.

In the third chapter of our work (“Social activity and orthopraxy in Romania”) we have shown that, before the constitution of the Romanian modern state, the orthopraxy was organized around the churches and the monasteries. Along with the churchly estates, the donations of the boyars and of the bourgeois assured the material sustaining of the social endowments. These were consisted of hospitals, homes, asylums, orphanages, endowments for the sick, the strangers, the

orphans. Spontaneous people in sufferings or in needs would gather around the churches and monasteries who had holy relics or wonder-doing icons. The orthopraxy of the monasteries was sustained by the donations of the regnants or of the boyars.

The orthopractical-deaconal activity during the communist period (subchapter “The Romanian Orthodox Church during the communist period: oppression and survival”) has become an angle of the martyrdom for faith. The legal and material condition, the religious oppression and the ideological terror have transformed a normal activity that was inseparable of the Church in the world, in an act of bravery, performed in extreme conditions. Romania under the communist regime was assembled to an “isle in the Gulag Archipelago”. The social activity of the Romanian Orthodox Church was organized around two theoretical conceptions: “the social apostleship” of the Patriarch Justinian and “the serving Church” of the Metropolitan Antonie Plămădeală.

The Holy Gospel remains the only bench-mark for social responsibility. The Church has to protect the dignity of

every human and to be a real presence in everyday life. The Church doesn't have the role to antagonize the political life. On the contrary, Christians have the obligation to participate in public life. The moral sense of the existence of the state consists in the authority to sustain the good. The moral sense of the relation between the Church and the state is to separate the works of the Church from those of the state and to offer the state the behooved allegiance. The limits of obeying the state are marked in the written Revelation, in the Holy Scriptures: "Then Peter and the other apostles answered and said, We ought to obey God rather than men" (Acts 5, 29). Then when the orthopractical activity of the Church is stopped or arrested by the state, the Church has to have the power to continue through its own means.

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Izvoare

1. BIBLIA sau Sfânta Scriptură, Tipărită sub îndrumarea și purtarea de grijă a P.F. Părinte TEOCTIST, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, E.I.B.M.B.O.R., București, 1994.

2. *** , Septuaginta, id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, Editio minor, Duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft Stuttgart, 1935.

Dicționare, enciclopedii, manuale și cărți de cult

1. *** , Liturgia Sfântului Ioan Gură de Aur în Liturghier, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1995.

2. *** , Istoria bisericească universală. Manual pentru uzul studenților Institutelor Teologice, Vol. I (1-1054), Tipărit cu binecuvântarea SFÂNTULUI SINOD și cu binecuvântarea PF JUSTINIAN, Patriarhul României, E.I.B.M.B.O.R., București, 1956.

3. BRANIȘTE, Pr. Prof. Dr. Ene/ Braniște, Prof. Ecaterina, Dicționar de cunoștințe religioase, Tipărit cu binecuvântarea Î.P.S. Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, Editura Andreiană, Sibiu, 2010.

4. BRANIȘTE, Pr. Prof. Dr. Ene Liturgica generală cu noțiuni de artă bisericească, arhitectură și pictură creștină, Tipărit cu binecuvântarea P.F. părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii ortodoxe Române, Ediția a II-a revizuită și completată, E.I.B.M.B.O.R., București, 1993.

5. BRIA, Pr. Prof. Dr. Ion, Dicționar de Teologie ortodoxă (DTO), A-Z, Tipărit cu binecuvântarea P.F. părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii ortodoxe Române, Ediția a II-a revizuită și completată, E.I.B.M.B.O.R., București, 1994.

6. ZĂGREAN, Ioan, Morala creștină. Manual pentru Seminariile teologice, EIBMBOR, București, 1974.

Opere ale Sfinților Părinți

1. *** , Scrierile părinților apostolici, trad. Dumitru Fecioru, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1995.

2. ANTONIE cel Mare, Sfântul, Viața și scrierile Sfântului Antonie cel Mare, 80, în „Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți, care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși”, Traducere din grecește, introducere și note de Dumitru STĂNILOAE, Humanitas, București, 1999.

3. ANTONIE cel Mare, Sfântul, „Învățăături despre viața morală a oamenilor și despre buna purtare în 170 de capete”, 7, 25 în Filocalia, vol. I, Trad. de Pr. Prof. Dr. Dumitru STĂNILOAE, Editura Harisma, 1993.
4. AUGUSTIN, Fericitul, Scrieri alese, colecția „P.S.B.”, vol. 64, EIBMBOR, București, 1985.
5. CASIAN, Sf. Ioan, Despre cele opt gânduri ale răutății, în „Filocalia”, vol. 1, Humanitas, București, 1999.
6. EPIFANIE al Ciprului, Panarion 64, 23, în P.G. vol. 41, col. 1105C în Scrieri duhovnicești și omilii - PSB 12 – serie nouă; Publicată cu binecuvântarea PF Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Basilica a patriarhiei Române, București.
7. GRIGORIE de Nyssa, Sfântul, Despre Feciorie 12, în P.G. vol. 46, col. 373C și 376A în Scrieri, partea a II-a, Scrieri exegetice, Dogmatico-polemice și morale, col. PSB 30, trad. și note Pr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
8. GRIGORIE de Nyssa, Sfântul, Despre suflet și înviere 18, în P.G. vol. 46, col. 148C-149A în Scrieri, partea I, col. PSB 29, trad. Pr. Dumitru Stăniloae, Pr. Ioan Buga, note Pr. Dumitru Stăniloae, indice Pr. Ioan Buga, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982
9. HERMA, Păstorul, în „Scrierile Părinților Apostolici”, carte tipărită cu binecuvântarea P.F. Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Traducere, note și indici de Pr. Dr. Dumitru Fecioru, E.I.B.M.B.O.R., București, 1995.
10. IGNATIE Teoforul, Sfântul Epistola către Policarp, în „Scrierile Părinților Apostolici”, carte tipărită cu binecuvântarea P.F. Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, traducere, note și indici de Pr. Prof. Dr. Dumitru Fecioru, E.I.B.M.B.O.R., București, 1995.
11. IGNATIE Teoforul, Sfântul, Epistola către Efeseni, XIV, 1-2, în „Scrierile Părinților Apostolici”, carte tipărită cu binecuvântarea P.F. Părinte TEOCTIST, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, traducere, note și indici de Pr. Prof. Dr. Dumitru FECIORU, E.I.B.M.B.O.R., București, 1995.
12. IGNATIE Teoforul, Sfântul, Epistola către Magnezieni, I, 2 în „Scrierile Părinților Apostolici”, carte tipărită cu binecuvântarea P.F.

Părinte TEOCTIST, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, traducere, note și indici de Pr. Prof. Dr. Dumitru FECIORU, E.I.B.M.B.O.R., București, 1995.

13. IOAN Hrisostom, Sfântul, Tâlcuire la Epistola către Romani, Omilia 13,7, în P.G. vol. 60, col. 517 în Scrieri, partea a III-a, Omilii la Matei, col. PSB 23, trad., introd., indici și note de Pr. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994.

14. IOAN Hrisostom, Sfântul, La Statui 19,1, în P.G. vol. 49, col. 188, sau La II Corinteni, Omilia 15,3, în P.G. vol. 61, col. 506 în Scrieri, partea a III-a, Omilii la Matei, col. PSB 23, trad., introd., indici și note de Pr. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994

15. MACARIE Egipteanul, Sfântul, Omilii duhovnicești, XXVIII, 5 în „Scrieri”, P.S.B., vol. 34, traducere Constantin CORNITESCU, EIBMBOR, București, 1992.

16. MAXIM Mărturisitorul, Sfântul, Viața Maicii Domnului, Traducere și postfață: diac. Ioan I. ICĂ jr., Editura Deisis, Sibiu, 1998.

17. MAXIM Mărturisitorul, Sfântul, „Răspunsuri către Talasie”, în Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși, vol. III, Traducere din grecește, introducere și note de Dumitru STĂNILOAE, Humanitas, București, 1999.

18. ORIGEN, La Facere 3,2, în P.G. vol. 12, col. 101A în Scrieri alese, partea I, Din lucrările exegetice la Vechiul Testament, col. PSB, vol. 6, trad. Pr. Teodor Bodogae, Nicolae Neaga, Zorica Lațcu, studiu introductiv și note Pr. Teodor Bodogae, EIBMBOR, București, 1981

19. POLICARP al Smirnei, Sfântul Epistola către Filipeni, III, 3 în „Scrierile Părinților Apostolici”, carte tipărită cu binecuvântarea P.F. Părinte TEOCTIST, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, traducere, note și indici de Pr. Prof. Dr. Dumitru FECIORU, E.I.B.M.B.O.R., București, 1995.

20. VASILE cel Mare, Sfântul, Cum trebuie să se pregătească monahul, în „Scrieri morale și ascetice”, P.S.B., vol. 5, serie nouă; Studiu introductiv de Pr. Vasile RĂDUCĂ; traduceri de Isabela Alina PANAINTE, Florin FILIMON, Laura ENACHE, Octavian GORDON, Diac. Nicolae MOGAGE; Publicată cu binecuvântarea PF Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Basilica a patriarhiei Române, București, 2013.

21. VASILE cel Mare, Sfântul, Regulile mari, în „Scrieri morale și ascetice”, P.S.B., vol. 5, serie nouă; Studiu introductiv de Pr. Vasile RĂDUCĂ; traducere de Florin FILIMON; Publicată cu binecuvântarea PF Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Basilica a patriarhiei Române, București, 2013.
22. VASILE cel Mare, Sfântul, Epistola 189, I, în „Epistole”, P.S.B., vol. 3, serie nouă; Traducere din lb. greacă de Pr. Teodor BODOGAE; ediție revăzută de Tudor TEOTEOI; Publicată cu binecuvântarea PF Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Basilica a patriarhiei Române, București, 2010.
23. VASILE cel Mare, Sfântul, Epistola 94, în „Epistole”, P.S.B., vol. 3, serie nouă; Traducere din lb. greacă de Pr. Teodor BODOGAE; ediție revăzută de Tudor TEOTEOI; Publicată cu binecuvântarea PF Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Basilica a patriarhiei Române, București, 2010.
24. VASILE cel Mare, Sfântul, Comentariu la Isaia, col. Părinți și Scriitori Bisericești, trad. și note Lect. Dr. Sandu Mihăilă, coordonator proiect: Adrian Marinescu, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2009.
25. VASILE cel Mare, Sfântul, Omilii și cuvântări, col. Părinți și Scriitori Bisericești, trad. Pr. Dumitru Fecioru, revizuire traducere Constantin Georgescu, note Pr. Prof. Dr. Constantin Coman și Lect. Dr. Sandu Mihăilă, coordonator proiect: Adrian Marinescu, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2009.
26. VASILE cel Mare, Sfântul, Închinare la 1630 de ani, ed. îngrijită de Emilian Popescu și Adrian Marinescu, col. Studia Basiliana 2, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2009.
27. VASILE cel Mare, Sfântul, Omilia a IX-a. Că Dumnezeu nu este autor al relelor, II, III, în „Omilii și cuvântări”, P.S.B., vol. 1, serie nouă; traducere din lb. greacă și introducere de pr. Dumitru FECIORU; text revăzut și notă asupra ediției de Constantin GEORGESCU; note de pr. Dumitru FECIORU, Constantin GEORGESCU și Alexandru MIHĂILĂ; Carte tipărită cu binecuvântarea PF Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Basilica a patriarhiei Române, București, 2009.

Cărți și volume

1. *** , ANUARUL INSTITUTULUI DE INVESTIGAȚIE A CRIMELOR COMUNISMULUI ÎN ROMÂNIA, „Intelectualii și Regimul Comunist: Istoriile unei relații”, IV(2009), Polirom, Iași.
2. *** , Mânăstirea Sf. Ecaterina de la Muntele Sinai și legăturile ei cu Țările Române. Perspectivă istorico patristică, Ed. Sophia, Bukarest, 2009.
3. *** , ANUARUL INSTITUTULUI DE INVESTIGAȚIE A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC, „Represiune și control social în România Comunistă”, V-VI(2010-2011), Polirom, Iași, 2011.
4. *** , Cuvioasa Melania Romana Binefăcătoarea sau cum devin bogații sfinți, Volum îngrijit și tradus de diac. Ioan I. ICĂ jr. și Maria-Cornelia OROS, Editura Deisis, Sibiu, 1998.
5. *** , Dragostea adevărată. Taina dragostei înainte și după căsătorie, Ediție alcătuită de Dmitry SEMENIK, Traducere din limba rusă de Adrian TĂNĂȘESCU-VLAS, Editura Sofia, București, 2012.
6. *** , The Romanian Principalities and the Holy Places along the Centuries. Papers of the Symposium held in Bucharest, 15-18 October 2006, edited by Emanoil Băbuș, Ioan Moldoveanu, Adrian Marinescu, Sophia Publishing House, București, 2007.
7. *** , LEGEA NR. 195/6 NOIEMBRIE 2000, publicată în Monitorul Oficial nr. 561 din 13 noiembrie 2000.
8. AFANASIEFF, Nicolas, L’Eglise du Saint Esprit, trad. Marianne DROBOT, prefață Dom O. ROUSSEAU, Paris, Les Editions du Cerf, 1975.
9. AGHIORITUL, Hristodul, La apusul libertății, traducere S.C. Colițu, Editura Sofia, București, 1999.
10. ANDREI, Arhiepiscopul Albei Iulia, Dinamica despătimirii. Spiritualitate creștină, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2001.
11. ANDREI, Arhiepiscopul Alba Iuliei, Spiritualitate creștină pe înțelesul tuturor, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2002.
12. ANTONIE de Suroj, Mitropolitul, Asceza și căsătoria, Traducere din engl. de Dragoș Dîscă, Carte tipărită cu binecuvântarea ÎPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Doxologia, 2014.
13. AVDEEV, Dr. Dmitri, Psihiatria pentru duhovnici, Traducere din lb. rusă de Adrian TĂNĂȘESCU-VLAS, Tipărită cu binecuvântarea PS Părinte

GALACTION, episcopul Alexandriei și Teleormanului, Editura Sofia, Editura Cartea Ortodoxă, București, 2011.

14. BACOIANIS, Arhimandrit Vasilos, Nu te mai suport! Arta împăcării cu tine însuși și cu ceilalți, Traducere din lb. greacă de Pr. Victor MANOLACHE, Editura de Suflet, Editura Tabor, București, 2011.

15. BAUDRILLARD, Jean, Le Paroxiste indifferent, Grasset, Paris, 1997.

16. BEAUFILS, Dominique / Pr. Boris BOBRINSKOY/ Pr. John BRECK/ Olivier CLEMENT/ Claude HIFFLER/ Pr. Ioannis CHRYSSAUGIS/ Mitropolitul MELETIOS/ Pr. Ignace PECKSTADT/ Pr. Jean ROBERTI/ Bertrand VERGELY, Bioetica și taina persoanei. Perspective Ortodoxe, Traducere din lb. franceză de Nicoleta PETUHOV; volum îngrijit de Tatiana PETRACHE, Editura Bizantină, București, 2006.

17. BEAUREGARD, Pr. M.- A. Costa de / STĂNILOAE, Părintele Dumitru Mica dogmatică vorbită. Dialoguri la Cernica, în românește de Maria-Cornelia OROS, Editura Deisis, Sibiu, 1995.

18. BEL, Valer, Misiunea Bisericii în lumea contemporană, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2010.

19. BEL, Pr. Conf. Univ. Dr. Valer, Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 2.Exigențe, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002.

20. BELU, Pr. Prof. Dumitru, Despre iubire, Ed. Mitropoliei Olteniei, 2007.

21. BERLIS, Angela/ RING (eds.), Matthias, Anker werfen im Himmel. Vermutungen über Kirche in de Zukunft, Festschrift für Bischof Joachim Vobbe, Alt-Katholische Bistumverlag, Bonn, 2007.

22. BIELAWSKI, Maciej, Părintele Dumitru Stăniloae, o viziune filocalică despre lume, trad. Ioan I. ICĂ jr., Ed. Deisis, Sibiu, 1998.

23. BONTAȘ, Ioan, Pedagogie, Ed. ALL, București, 1995.

24. BRIA, Pr. Prof. Dr. Ion, Liturghia după Liturghie. Misiune apostolică și mărturie creștină – azi, Editura Athena, 1996.

25. BRIA, Pr. Prof. Dr. Ion, Tratat de teologie dogmatică și ecumenică, Editura România Creștină, București, 1999.

26. BRIA, Pr. Prof. Dr. Ion, Comentariu la Catehismul Ortodox, Ed. "Oastea Domnului", Sibiu, 2000.

27. BRIA, Pr. Prof. Univ. Dr. Ion, „Spre plinirea Evangheliei”. Dincolo de apărarea Ortodoxiei: exegeza și transmiterea Tradiției, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2002.
28. BRIA, Pr. Prof. Dr. Ion, Mari sărbători și praznice creștine, praznice împărătești, Editura Oastea Domnului, Sibiu, 2004.
29. BRIA, Pr. Prof. Dr. Ion, Sensul Tradiției Ecumenice. Mărturia și viziunea ecumenică a Bisericii Ortodoxe, Editura Universității Sibiu, 2009.
30. BRUSANOWSKI, Paul, Stat și Biserică în Vechea Românie între 1821-1925, Presa Universitară Clujeană, 2010.
31. BUGA, Pr. Prof. Ion, Pastorală. Calea preotului, Ediția all-a, revăzută și adăugită, Cuvânt înainte de Pr. Prof. Dr. Nicolae NECULA, Tipărită cu binecuvântarea IPS Dr. Antonie PLĂMĂDEALĂ, Editura Sfântul Gheorghe-Vechi, București, 1999.
32. BUNGE, Gabriel, Evagrie Ponticul. O introducere, trad. Ioan I ICĂ jr, Ed. Deisis, Sibiu, 1997.
33. CARLIER, Pierre, Secolul al IV-lea grec până la moartea lui Alexandru. Istoria Greciei antice, vol. 3, Traducere de Răzvan RĂDULESCU, Teora - Universitas, 1998.
34. CARP, Radu, Religia în tranziție. Ipostaze ale României creștine, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2009.
35. CESEREANU, Ruxandra, Comunism și represiune în România. Istoria tematică a unui fratricid național, Polirom, București, 2006.
36. CHIRILĂ, Prof. Univ. Dr. Pavel, Vindecarea, Editura Christiana, București, 2009.
37. CHIRILA, Conf. Univ. Dr. Pavel/ VALICĂ, Pr. Dr. Mihai/ BĂNDIOIU, Asist. Soc. Mrd. Andreea Introducere în teologia socială. Teze centrale pentru o doctrină socială a Bisericii, Editura Christiana, 2005.
38. CONOVICI, Iuliana, Ortodoxia în România postcomunistă. Reconstrucția unei identități publice, Prefață de Radu Carp, Postfață de Daniel Barbu, Volumul II, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2010.
39. CONSTANTELOS, Demetrios J. Filantropia bizantină și asistența socială, Traducere de Dr. Florina Georgeta Mureșan, Carte tipărită cu binecuvântarea ÎPS TEOFAN, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Doxologia, Iași, 2014.

40. COSMA, Pr. prof. univ. dr. Sorin, Spiritualitate și misiune creștină în contextul actual, volum apărut cu binecuvântarea PS Lucian MIC, Episcopul Caransebeșului, Editura Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2014.
41. COSTACHE, Doru; KARIATLIS, Philip (eds.), Cappadocian Legacy. A Critical Appraisal, St Andrew's Orthodox Press, Sydney, 2013.
42. CRISTEA, Sorin, Fundamentele științelor educației. Teoria generală a educației, Editura „Litera Internațional”, București, 2003.
43. † DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Misiune pentru mântuire. Lucrarea Bisericii în Societate, Ed. Basilica, București, 2009.
44. † DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Libertate pentru comuniune. Lucrarea Bisericii în societate în anul 2009, Ed. Basilica, București, 2010.
45. † DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Credință pentru fapte bune. Lucrarea Bisericii în societate în anul 2010, Ed. Basilica, București, 2011.
46. † DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Lumina Botezului și bucuria familiei. Lucrarea Bisericii în societate în anul 2011, Ed. Basilica, București, 2012.
47. † DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Știința mânturii: vocația mistică și misionară a teologiei, Ed. A II-a, Ed. Basilica, București, 2014.
48. DELUMEAU, Jean, Religiiile lumii, Editura Humanitas, București, 1996.
49. DIONISIATUL, Monah Teoclit, Maica Domnului în teologia și iconografia Sfinților Părinți, trad. de Cristina Rogobete și A. Marinescu, Ed. Bizantină, București, 2002.
50. DIMITRIU-TIRON, Elena, Dimensiunile educației contemporane, Editura Institutului European, Iași, 2005.
51. ELIADE, Mircea, Istoria credințelor și ideilor religioase. De la epoca de piatră la misterele din Eleusis, Vol. 1, Universitas, Chișinău, 1994.
52. ELIADE, Mircea, Istoria credințelor și ideilor religioase – de la Guatama Buddha până la triumful creștinismului, vol. 2, Traducere din limba franceză de Cezar BALTAG, Universitas, Chișinău, 1994.
53. ENACHE, George, Ortodoxie și putere politică în România contemporană, Ed. Nemira, București, 2005.

54. EVDOKIMOV, Paul, Femeia și mântuirea lumii, Prefață de Olivier CLÉMENT; Traducerea Gabriela Moldoveanu; Verificarea și îmbunătățirea traducerii Pr. Lect. univ. Dr. Vasile Răducă, Asociația filantropică medicală creștină CHRISTIANA, București, 1995.
55. EVDOKIMOV, Paul, Vârstele vieții spirituale, cuvânt înainte și traducere Pr. Prof. Ion BUGA, Asociația filantropică medicală creștină CHRISTIANA, București, 1993.
56. FAROS, Pr. Filoteu, Dialogul în psihoterapia ortodoxă, Traducere din lb. greacă de Pr. Șerban TICA, Tipărită cu binecuvântarea PS Părinte GALACTION, episcopul Alexandriei și Teleormanului, Editura Sofia, București, 2010.
57. FAROS, Pr. Filoteu / KOFINAS, Pr. Stavrou, Căsnicia. Dificultăți și soluții, Traducere din limba greacă Pr. Șerban TICA, Editura Sofia, București, 2012.
58. FINN, Richard, Almsgiving in the Later Roman Empire, Oxford University Press, New York, 2006.
59. FLOCA, Arhid. prof. Dr. Ioan N., Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească, Vol. I, E.I.B.M.B.O.R., București, 1990.
60. FLOCA, Arhid. prof. Dr. Ioan N., Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească, Vol. II, E.I.B.M.B.O.R., București, 1990.
61. FLOCA, Arhid. prof. Dr. Ioan N., Canoanele Bisericii Ortodoxe. Note și comentarii, Editura Deisis, 2005.
62. FLOROVSKY, George, Biserica, Scriptura, Tradiția. Trupul viu al lui Hristos, Editura Platytera.
63. FRUNZĂ, Sandu, O antropologie mistică. Introducere în gândirea Părintelui Stăniloae, Prefață de Prof. Univ Dr. Aurel Codoban, Editura Omniscope, Craiova, 1996.
64. GABRIEL, Ingeborg/ BYSTRICKY, Cornelia (ed.), Kommunismus im Rückblick. Ökumenische Perspektiven aus Ost und West(1989-2009), Matthias-Grünwald-Verlag, 2010, Ostfildern.
65. GEORGESCU, Vlad, The Romanians: A History, Ohio State University Press, Columbus, 1991.
66. GHEOGHE, Virgiliu/ Andrei DÎRLĂU, Fața nevăzută a homosexualității, Editura Christiana, București, 2014.

67. GHEOGHE, Virgiliu, Revrăjirea lumii sau de ce nu mai vrem să ne desprindem de televizor, ediția a II-a, Editura Prodromos, 2008.
68. GILLET, Olivier, Religie și naționalism. Ideologia Bisericii Ortodoxe Române sub regimul comunist, Ed. Compania, București, 2001.
69. GUILLOCHON, Bernard, Globalizarea, o singură planetă, proiecte divergente, Enciclopedia RAO, Larousse.
70. HABRA, Georges, Iubire și senzualitate, Traducere Dora MEZDREA, Editura Anastasia, București, 1994.
71. HAUSHERR, Irénée, Paternitatea și îndrumarea duhovnicească în Răsăritul creștin, prefață KALLISTOS al Diokleei, postfață Tomas Spidlik, trad. Mihai Vladimirescu, Ed. Deisis, Sibiu, 1999.
72. HIMCINSCHI, Pr. Mihai, Misiune și dialog. Ontologia misionară a Bisericii din perspectiva dialogului interreligios, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
73. HIMCINSCHI, Pr. Mihai, Doctrina trinitară ca fundament misionar. Relația Duhului Sfânt cu Tatăl și cu Fiul în teologia răsăriteană și apuseană: implicațiile doctrinare și spirituale ale acesteia, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2004.
74. HITCHINS, Keith Romania: 1866-1947, (Oxford History of Modern Europe), Oxford University Press, 1994.
75. ICĂ jr., Ioan I. / MARANI, Germano, Gândirea socială a Bisericii, Ed. Deisis, Sibiu, 2002.
76. IERUNCA, Virgil, Fenomenul Pitești, Humanitas, București, 2013.
77. ILCA, Pr. Dr. Marius-Mihai Teologia iubirii în viziunea Sfinților Părinți și a Scriitorilor bisericești din primele patru secole patristice cu referire specială la Fericitul Augustin, Ed. Emia, Deva, 2009.
78. IONESCU, Ghita Communism in Rumania, 1944-1962, London, 1964.
79. IONIȚĂ, Viorel (ed.), Teologia Ortodoxă în secolul al XX-lea și la începutul secolului al XXI-lea, Ed. Basilica București, 2011.
80. IONIȚĂ, Viorel (ed.), Orthodox Theology in the 20th Century. A Romanian Orthodox Perspective, Basilica Publishing House of the Romanian Patriarchate, Bucharest, 2013.
81. IONIȚOIU Cicerone, Album al martirilor genocidului comunist, Ed. Tribuna, Sibiu, 1999.

82. Idem, Martiri și mărturisitori ai Bisericii din România (1948 – 1989), 2004.
83. IORGA, Nicolae, Bizanț după Bizanț, Traducere dupa originalul francez de Liliana Iorga-Pippidi, Editura Gramar, București, 2013.
84. IRINEU, ÎPS BISTRIȚEANUL, Chipul lui Hristos în viața morală a creștinului, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2001,
85. IRINEU, ÎPS BISTRIȚEANUL, Curs de bioetică, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2005,
86. IRINEU, ÎPS BISTRIȚEANUL, Cu Hristos pe calea vieții, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2006,
87. JOSEPHUS, Flavius, Antichități iudaice. De la facerea lumii până la captivitatea babiloniană, Prefață de Răzvan THEODORESCU, Cuvânt asupra ediției, traducere și note de Ion ACSAN, Editura Hasefer, București, 1999.
88. JURCA, Pr. Dr. Eugen, Experiența duhovnicească și cultivarea puterilor sufletești. Contribuții de metodologie și pedagogie creștină, Editura Marineasa, Timișoara, 2006.
89. JURCAN, EMIL, Lumea religioasă contemporană. Evoluție și problematizare, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2004.
90. JURCAN, EMIL, Duhul Sfânt și provocările contemporaneității, (teză de doctorat) Editura Arhiepiscopiei Ortodoxe, Alba Iulia, 1999.
91. JUSTINIAN, Mitropolitul Moldovei, Apostolat Social. Pilde și îndemnuri pentru cler, vol. 1, Tipografia cărților bisericești, București, 1948.
92. JUSTINIAN, Mitropolitul Moldovei, Apostolat Social, Pilde și îndemnuri pentru cler, vol. 2, Tipografia cărților bisericești, București, 1948.
93. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Apostolat Social, Pilde și îndemnuri pentru cler, vol. 3, București, 1949.
94. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Apostolat Social. Pilde și îndemnuri în lupta pentru pace, vol. 4, București, 1952.
95. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Apostolat Social - Pentru pacea a toată lumea. Pilde și îndemnuri pentru cler, vol. 5, București, 1955.

96. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Apostolat Social - În slujba bisericii și patriei. Pilde și îndemnuri pentru cler, vol. 6, București, 1958.
97. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Apostolat Social - Să prefacem săbiile în pluguri. Pilde și îndemnuri pentru cler, vol. 7, București, 1961.
98. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Apostolat Social - Uniți în cuget. Pilde și îndemnuri pentru cler, vol.8, București, 1966.
99. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Apostolat Social - Umanism evanghelic și responsabilitate creștină. Pilde și îndemnuri pentru cler, vol. 9, București, 1968.
100. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Apostolat Social- Slujind lui Dumnezeu și oamenilor. Pilde și îndemnuri pentru cler ,vol. 10, București,1971.
101. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Apostolat Social - În duhul înfrățirii și al dragostei. Pilde și îndemnuri pentru cler, vol. 11, București, 1973.
102. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Apostolat Social - Urmărind sfintele predanii și rânduieli strămoșești. Pilde și îndemnuri pentru cler, vol. 12, București,1976.
103. JUVENALIE, Părintele, Teroriștii uterului. Terorism științific și etica începuturilor vieții. Eseu de bioetică a gestației, Carte apărută cu binecuvântarea ÎPS NICOLAE, Mitropolitul Banatului, Anastasia, București, 2002.
104. KALEDA, Pr. Prof. Gleb, Biserica de acasă, Traducere din lb. rusă de Lucia CIORNEA, Tipărită cu binecuvântarea PS Părinte GALACTION, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, Editura Cartea Ortodoxă, Editura Sofia, București, 2006.
105. KALOMIROS, Alexandros, Sfinții Părinți despre originile și destinul omului și cosmosului. Sfatul cel Veșnic. Râul de foc. Slava materiei, Traducere și postfață: Pr. prof. Ioan ICĂ, Editura Deisis, Sibiu, 1998.
106. KOZLOV, Preot Maxim, Familia – ultimul bastion. Răspunsuri la întrebări ale tinerilor, Traducere din limba rusă de Eugeniu Rogoti, Tipărită cu binecuvântarea PS GALACTION, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, Editura Cartea Ortodoxă, București, 2009.

107. KRIVOCHINE, Arhiepiscopul Basile, În lumina lui Hristos. Sfântul Simeon Noul Teolog (949-1022). Viața-spiritualitatea-învățătura, Traducere din lb. franceză de Pr. conf. dr. Vasile LEB și Ierom. Gheorghe IORDAN; Carte tipărită cu binecuvântarea PF Părinte TEOCTIST, Patriarhul B.O.R.; EIBMBOR, București, 1997.
108. LARCHET, Jean-Claude, Teologia bolii, trad. Vasile Mihoc, Editura „Oastea Domnului”, Sibiu, 1997.
109. LAZURCA, Marius, Invenția Trupului, Cuvânt înainte de Teodor Bakonsky, Editura Anastasia, București.
110. LEMENI, Adrian/ DEDU, Bogdan, Învățământul religios și teologic în România, Ed. Technomedia, Sibiu, 2006.
111. LEUSTEAN, Lucian N., Orthodoxy and the Cold War: Religion and Political Power in Romania, 1947-65, Palgrave Macmillan, UK, 2009.
112. LEVIȚCHI, Cristina Alexandra/ TOMA, Clara Acolo unde poți fugi de tine și de viața ta... O incursiune în lumea dependențelor și a comportamentelor adictive, Editura Ascendent, București, 2013.
113. LEWIS, C. S., Despre minuni. Cele patru iubiri. Problema durerii, Traducere din engleză de Sorin Mărculescu, Alexandru Macovescu și Vlad Russo, Humanitas, București, 2012.
114. LIVADĂ-CADESCHI, L., De la milă la filantropie. Instituții de asistare a săracilor din Țara Românească și Moldova în secolul al VII-lea, Ed. Nemira, București, 2001.
115. LOSSKY, Vladimir, Introducere în Teologia Ortodoxă, trad. Lidia și Remus RUS, Ed. Enciclopedică, București, 1993.
116. LOSSKY, Vladimir, Vederea lui Dumnezeu, în românește de Maria Cornelia OROS; Studiu introductiv diac. Ioan I. ICĂ jr.; Editura Deisis, Sibiu.
117. LOSSKY, Vladimir, După chipul și asemănarea lui Dumnezeu, Traducere din franceză de Anca Manolache, Humanitas, București, 1998.
118. MANOLACHE, Anca, Sfintele Taine în viața Bisericii, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2004.
119. MANTZARIDIS, Georgios, Globalizare și universalitate – himeră și adevăr, Traducere Pr. Prof. Dr. Vasile Răducă, Editura Bizantină, București.
120. MAVRICHİ, Ionuț, Diaconițele – nașterea unei instituții, Ed. Irinaeus, f.l. 2011.

121. MAXIMOVICI, Sfântul Ioan, Dreapta cinstire a Născătoarei de Dumnezeu, Introducere de Pr. Serafim ROSE, Tipărită cu binecuvântarea PS Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, Editura Sofia, Editura Cartea Creștină, București, 2009.
122. MĂNOIU, F. și EPUREANU, V., Asistența socială în România, Ed. All, București, 1996.
123. MEYENDORFF, John, Taina Sfântului Maslu, trad. Cezar Login, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2011.
124. METALLINOS, G., Parohia – Hristos în mijlocul nostru, trad. Ioan I. ICĂ, Editura Deisis, Sibiu, 2004.
125. MILLER, Ch., The Gift of the World. An Introduction to the Theology of Dumitru Stăniloae, Ed. T&T Clarck Ltd., Edinburgh, 2000.
126. MITROFAN (coord.), Iolanda, Terapia toxicodepenței: posibilități și limite, Editura SPER, București, 2003.
127. MLADIN, †Nicolae, Studii de Teologie Morală, Tipografia Arhiepiscopiei Sibiu, Sibiu, 1969.
128. MOȘOIU, Nicolae, Taina prezenței lui Dumnezeu în viața umană. Viziunea creatoare a părintelui profesor Dumitru Stăniloae, Ed. Paralela 45, 2000.
129. MURARU Andrei (coord.), Dicționarul penitenciarelor din România comunistă: (1945-1967), Polirom, Iași, 2008.
130. MUREȘAN, Alin, Pitești. Cronica unei sinucideri asistate, Polirom, Iași, 2010.
131. MURGESCU(coord.), Bogdan, Revoluția Română din Decembrie 1989. Istorie și memorie, Coll. Document, Polirom, Iași, 2007.
132. NEAMȚU, Mihail, Bufnița din dărâmături. Insomniile teologice în România postcomunistă, Polirom, Iași, 2008.
133. NELLAS, Panayotis, Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă, Ed. a II-a, Studiu introductiv și traducere: diac. Ioan I. ICĂ jr., Editura Deisis, Sibiu, 1999.
134. OCOLEANU, Pr. Lect. Univ. Dr. Picu, Iisus Hristos Mijlocitorul. Sensul diaconal al eticii sociale ortodoxe, Ed. Christiana, București, 2008.
135. OTIC, Victoria Bolfa, Rolul femeii în Biserica: de la diaconesele antice la diaconia femeii de astăzi, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2010.

136. OZOLIN, Pr. Nikolai, Chipul lui Dumnezeu, chipul omului. Studii de iconologie și arhitectură bisericească, Traducere de Gabriela CIUBUC, Ed. Anastasia, București, 1998.
137. PAPAPOULOS, Styl. G., Patrologie, vol. II/2, Ed. Bizantină, București, 2012.
138. PAPAPOULOS, Styl. G., Patrologie, vol. II/1, Ed. Bizantină, București, 2009.
139. PAPAPOULOS, Styl. G., Patrologie, vol. I, Ed. Bizantină, București, 2006.
140. PATSAVOS, Lewis J. , Valențele duhovnicești ale sfintelor canoane, Traducere din engleză: Emanuel P. Tăvală, Apare cu binecuvântarea Î.P.S. Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului, Editura Andreiană, Sibiu, 2012.
141. PĂCURARIU, Pr. Prof. Dr. Mircea, Istoria Bisericii Ortodoxe Române, vol. 3 (secolele XIX și XX), tipărită cu binecuvântarea PF Părinte TEOCTIST, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, EIBMBOR, București, 1994.
142. PĂTULEANU (coord.), Pr. prof. dr. Constantin, Asistența social-filantropică și medicală organizată de Biserica Ortodoxă Română în trecut și astăzi, Ed. Basilica, București, 2012.
143. PETERS, Francis E. , Termenii filozofiei grecești, Traducere de Drăgan STOIANOVICI, Ediția all-a revăzută, Humanitas, București, 1997.
144. PETRICĂ, Ion, Biserica și asistența socială din România, Ed. Institutul European, Iași, 2012.
145. PETRICĂ, Ion, Religiozitatea și instituțiile sociale în România, Ed. Institutul European, Iași. 2013.
146. PETRICĂ, Ion, Complementaritatea între Biserică și statul român cu privire la protecția copilului, Ed. Nepsis, Ed. Eurobit, Timișoara, 2010.
147. PLĂMĂDEALĂ, Antonie, Biserica slujitoare în Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiție și în teologia contemporană, București, 1972.
148. POPESCU, Pr. Victor N., Sufletul preotului în luptă cu ispitele, Episcopia Argeșului și Teleormanului, 1994.
149. POPESCU, Emilian, Mihai Ovidiu CĂȚOI (eds.), Cruce și Misiune. Sfinții Împărați Constantin și Elena - promotori ai libertății religioase și apărători ai Bisericii, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2013.

150. PREDA, Constantin, *Credința și Viața Bisericii primare. O analiză a Faptelor Apostolilor*, EIBMBOR, București, 2002.
151. PREDA (coord.), Marian, *Riscuri și inechități sociale în România. Raportul Comisiei Prezidențiale pentru analiza Riscurilor Sociale și Demografice*, Polirom, Iași, 2009.
152. PREDA, Radu, *Biserica în Stat. O invitație la dezbateri*, Tipărită cu binecuvântarea ÎPS Serafim Joantă, Ed. Scripta, 1999.
153. PREDA, Radu, *Comunismul. O modernitate eșuată*, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2009.
154. PREDA, Radu, *Revenirea lui Dumnezeu. Studii social-teologice (Theologia Socialis 12)*, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2010.
155. RICARDI, Andreea, *Secolul martiriului. Creștinii în veacul XX*, Ed. Enciclopedică, București, 2004.
156. REMETE, PR. PROF. GEORGE, *DOGMATICA ORTODOXĂ, EDIȚIA A III-A*, EDITURA EPISCOPIEI ORTODOXE, ALBA IULIA, 2000,
157. REMETE, PR. PROF. GEORGE, *CUNOAȘTEREA PRIN TĂCERE*, EDITURA ORFEU, BUCUREȘTI, 2003,
158. RIETH, Eberhard, *Alcoolismul – o boală? O introducere în problemele dependenței de alcool pentru cei afectați, familiile lor și cei care le acordă asistență*, Ediția I, Editura Hora, Sibiu, 1999.
159. RITZER, George, *Globalizarea nimicului. Cultura consumului și paradoxurile abundenței*, Traducere de Raluca Popescu, Humanitas, București.
160. ROGOBETE, Silviu, *O ontologie a iubirii*, Ed. Polirom, Iași, 2001.
161. SHEDD, Charlie W., *Scrisori către Filip. Sfaturi unui tânăr căsătorit*, Traducere Tudor COMAN, Editura Bizantină, București, 2011.
162. SCHILLEBEECKX, E.N., *Le Christ, sacrement de la rencontre de Dieu*, Les Editions du Cerf, 1960.
163. SCHMEMANN, Alexandre, *Euharistia, Taina Împărăției*, Traducere Pr. Boris Răduleanu, Stilizarea textului Xenia Mămăligă, Îngrijirea ediției Răzvan Bucuroiu, Editura Anastasia, București, 1993.
164. SCHNEIDER, Ralf / LUX, Ingrid/ LUX, Holger, *Alcoolul și medicamentele – droguri? Informații despre dependența de alcool și medicamente pentru cei afectați, cei din preajma lor și toți cei interesați*, Ediția I, Editura Hora, Sibiu, 1999.

165. SEICHE Fabian, Martiri și mărturisitori români din secolul XX, Ed. Agaton, Făgăraș, 2010.
166. SMITH ILTIS, Ana / Mark J. KERRY, La temelilele bioeticii creștine. Eseuri critice asupra gândirii lui H. Tristram Engelhardt Jr, Tipărită cu binecuvântarea ÎPS Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului, Îngrijirea ediției Maria Aluaș, Cezar Login și Dumitru Vanca, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2011.
167. STAN, Pr. Dr. Liviu, Mireni în Biserică. Importanța elementului mirean în Biserică și participarea lui la exercitarea puterii bisericești, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu, 1939.
168. STAN, Pr. Prof. Univ. Dr. Liviu, Biserica și dreptul, Ed. Andreiana, Sibiu, 2013.
169. STAN, Lavinia/ TURCESCU, Lucian, Religie și politică în România postcomunistă, Ed. Curtea Veche, București, 2010.
170. STAAR, Richard F. , Communist Regimes in Eastern Europe, Fourth Edition, Hoover Institution Press, Stanford University, 1982.
171. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, Teologia Dogmatică Ortodoxă, Vol. I, Tipărită cu binecuvântarea P.F. Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Ediția a II-a, EIBMBOR, București, 1996.
172. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, Chipul nemuritor al lui Dumnezeu, vol. 1, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1987.
173. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, Iisus Hristos sau restaurarea omului, (Seria teologică nr. 24), Ed. Arhidiecezană, Sibiu, 1942.
174. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, Victoria Crucii, Introducere de A.M. Alchin, trad. D. Budrașcu, Ed. Dokia, Cluj-Napoca, 1994.
175. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dumitru, Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt, Cuvânt-înainte: arhim. Gheorghios GRIGORIATUL; Prefață: Olivier CLÉMENT , Deisis, Sibiu, 2003.
176. STAVROU, Tatiana, Căderea Constantinopolului, prefață de Kostas ASIMAKOPOULOS; traducere de Maria IRIMESCU-HIMU, Editura Enciclopedică, București, 1997.
177. TEȘU, Pr. Prof. Dr Ioan C. , Familia creștină-școală a iubirii și desăvârșirii, carte tipărită cu binecuvântarea ÎPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Doxologia, Iași, 2011.

178. THUNBERG, Lars, Omul și cosmosul în viziunea Sfântului Maxim Mărturisitorul, Carte tipărită cu binecuvântarea PF Părinte TEOCTIST, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Traducere de Prof. Dr. Remus Rus, EIBMBOR, București, 1999.
179. TODEA-GROSS, Dr. Christa/ MOLDOVAN, Preot Prof. Dr. Ilie, Îndrumarul medical și creștin despre viață al Federației Organizațiilor Ortodoxe Pro-Vita din România, Tipărit cu binecuvântarea ÎPS Părinte BARTOLOMEU, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2008.
180. TUE (coordonator), Nicolae, Cartea băieților, Ed. a II-a, revăzută, Editura politică, București, 1982.
181. UNGUREANU, Ionel, Personalizarea socialului. Înțelegeri teologice ale realității sociale, Ed. Doxologia, Iași, 2011.
182. VALICĂ, Mihai, Eine heutige Philanthropiewissenschaft und Diakoniethologie im Kontext der orthodoxen Lehre und der Tradition der Rumänisch-Orthodoxen Kirche. Inaugural-Dissertation zur Erklärung der Doktorwürde an der Katholisch-Theologischen Fakultät der Albert-Ludwigs-Universität freiburg i.Br., veröffentlicht mit der Segnung des Erzbischofs PIMEN von Suceava und Rădăuți, Editura Christiana, București, 2008.
183. VALICĂ, Pr. Paroh prof. dr. Mihai/ RADOSLAVESCU, Colonel (r) prof. Grigore, Ortodoxia în contextul mondialismului ocult. Abordare pastorală și bioetică, Tipărită cu binecuvântarea ÎPS Părinte PIMEN, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, Editura Studis, Iași, 2012.
184. VALICĂ, Pr. Dr. Mihai/ CHIRILA, Prof. Univ. Dr. Pavel/ BANDOIU, Asist. soc. drd. Andreea/ POPESCU, Ec. drd. Cristian George, Teologie socială, volum apărut cu binecuvântarea ÎPS TEOFAN, Mitropolitul Olteniei, Editura Christiana, București, 2007.
185. VASILE, Cristian, Biserica Ortodoxă Română în primul deceniu comunist, Ed. Curtea Veche, București, 2005.
186. VINTILĂ-GHIȚULESCU, Constanța, Evgheniți, ciocoi, mojici. Despre obrazy primului modernități românești: 1750-1860, Ed. Humanitas, București, 2013.
187. †VISARION Rășinăreanu, Logos și cultură, Sibiu, 2005.
188. VLACHOS, Hierotheos, Psihoterapia ortodoxă, trad. Ion Diaconescu și Nicolae Ionescu, Ed. Sophia, București, 2001.

189. VLAHOS, Ierotheos Mitropolit de Nafpaktos și Sfântul Vlasie, Bioetică și bioteologie, Traducere din neogreacă de Ierom. Teofan Munteanu, Editura Christiana/ Sfânta Mănăstire Nera, București, 2013.
190. VLAD, Pr. Dr. Vasile, Dimensiunea liturgică a vieții religio-morale, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2009.
191. VLADIMIRESCU, Mihai Valentin, Fenomenul globalizării din perspectivă antropologică și religioasă, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, București, 2013.
192. VLAICU, Pr. Patriciu, Locul și rolul Bisericilor în țările Uniunii Europene, Editura Arhidiecezană, Cluj-Napoca, 1998.
193. VOICU, Mălina, România religioasă, Ed. Institutul European, Iași, 2007.
194. VULCĂNESCU, Mircea, Logos și eros. Creștinul în lumea modernă. Două tipuri de filosofie medievală, Ed. Paideia, București, 1991.
195. WARE, Kallistos, Orthodox Theology (Doxa&Praxis), World Council of Churches, Geneva, 2012.
196. WEBBER, Părintele Meletios, Pașii transformării. Un preot ortodox vorbește despre Cei 12 Pași, Traducere din lb. engleză și note de Nicoleta AMARIEI și Claudia VARGA, Editura Kolos, Iași, 2008.
197. YANNOULATOS, Anastasios, Ortodoxia și problemele lumii contemporane, Ed. Bizantină, București, 2003.
198. YANNOULATOS, Anastasios, Biserica Ortodoxă și drepturile omului: Paradigme, fundamente, implicații, Nicolae Răzvan STAN (editor), Editura Universul Juridic, București, 2010.
199. YANNOULATOS, Anastasie, Arhiepiscopul Tiranei și al întregii Albanii, Misiune pe urmele lui Hristos. Studii teologice și omilii, Traducere din lb. greacă Diac. Dr. Ștefan L. Toma, Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Editura Andreiana, Sibiu, 2013.
200. ZIZIOULAS, Jean, J.M.R. Tillard, J.J. von Allmen, L'Eucharistie, Tours, Mame, 1973.
201. ZIZIOULAS, Ioannis Mitropolit al Pergamului, Creația ca Euharistie, Traducere Aurel NAE, Editura Bizantină, București, 1996.
202. ZORIN, Konstantin V., În căutarea fericirii conjugale, Traducere din limba rusă de Eugen ROGOTI, Editura Sofia, București, 2012.

Studii și articole

1. *** , Montessorismul și problemele societății contemporane, în „Revista de referate și recenzii”, Sociologie, vol. VIII, nr. 2, 1971.
2. *** , „Logos și logoi. Gândirea teologică a Sf. Maxim Mărturisitorul (†662) cu privire la rațiunile dumnezeiești (plasticizate), potrivit comentariului său la rugăciunea Tatăl nostru, și receptarea ei la Păr. Dumitru Stăniloae”, în Tabor, 11, nov. 2013.
3. *** , „Ortodoxie și ortopraxie. Reflecții privind importanța, autoritatea și actualitatea Părinților pentru omul contemporan. Cu un studiu de caz privind fenomenologia patristică și (re)contextualizarea ei în societatea contemporană (III)”, în Tabor, nr. 6/2013.
4. *** , „Ortodoxie și ortopraxie. Reflecții privind importanța, autoritatea și actualitatea Părinților pentru omul contemporan. Cu un studiu de caz privind fenomenologia patristică și (re)contextualizarea ei în societatea contemporană (II)”, în Tabor, nr. 7, octombrie 2012.
5. *** , „Ortodoxie și ortopraxie. Reflecții privind importanța, autoritatea și actualitatea Părinților pentru omul contemporan. Cu un studiu de caz privind fenomenologia patristică și (re)contextualizarea ei în societatea contemporană (I)”, în Tabor, nr. 2, martie 2012.
6. *** , „Romanian items and testimonies, currently held in the archives of St. Catherine Monastery, Mount Sinai”, în Études byzantines et post-byzantines, VI, Ed. Academiei Române, București, 2011.
7. *** , „Relațiile cu Muntele Sinai. Relațiile Bisericii Ortodoxe Române cu Biserica Sinaiului după procesul secularizării din anul 1864 și în noul context dat de recunoașterea oficială a autocefaliei sale în anul 1885, ilustrare a politicii sale externe cu celelalte Biserici Ortodoxe”, în Autocefalie și comuniune, vol. 3, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2010.
8. *** , „Viața Sf. Grigorie Sinaitul scrisă de patriarhul Calist, tezaur de istorie și teologie isihastă. Legăturile românilor cu teologia sinaită și cu centrul monahal de la Paroria” în S.T., 2/2009.
9. *** , „Părintele bisericesc sau Sfântul Părinte, martor al lucrării Sfântului Duh în Biserică și în membrii acesteia. Noțiunea de «Părinte

bisericesc» în tradiția patristică, originea și semnificația ei teologică.

Scriitorul creștere a Bisericii vs. scriitorul «creștin», în S.T., 1/2009.

10. *** „Câteva momente din istoria turismului religios: pelerinii români la Muntele Sinai (sec. X-XX). Reiterarea unei spiritualități de tip patristic”, în Revista Ecumenică Sibiu, (RES) 1/2009.

11. *** „Legături ale domnitorilor români cu Sinaiul”, în Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă „Patriarhul Justinian” din București, anul universitar 2006-2007, Ed. Universității din București, București, 2007.

12. *** „PF Anastasie Yannoulatos – Contribuția ortodoxă la dezbaterile temelor majore ale lumii contemporane (Considerații cu referire la gândirea Părintelui Dumitru Stăniloae)”, în Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă „Patriarhul Justinian”, Ed. Universității din București, 2004, p. 195-205.

13. *** „Noutăți editoriale. John Meyendorff – Teologia bizantină, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996”, în Vestitorul Ortodoxiei, 152/1996.

14. *** „Teologia ortodoxă. Dogmă, academism, viață practică” în S.T., nr. 1/2013.

15. *** „Gânduri cu privire la omul (creștin) contemporan și provocările lumii în care trăiește”, în Deisis (Revistă de cultură și spiritualitate editată de Mitropolia Ortodoxă Română pentru Germania, Europa Centrală și de Nord), nr. 21/2013.

16. *** „Modern și postmodern. Teologul ortodox și poziționarea lui în lumea contemporană”, în S. T., nr. 3/2012.

17. *** „IPS Nestor, Mitropolitul Olteniei. «Dumnezeu ne inspiră pe fiecare să facem cele bune»” (interviu), în Vestitorul Ortodoxiei, 173/1997.

18. *** „Statutul religiei și instrucția școlară”, în Vestitorul Ortodoxiei, nr. 196/1998.

19. *** „Pătimirea Bisericii în închisorile comuniste. Părintele Dumitru Bălașa. Biserica Ortodoxă Română în cătușe” (interviu), în Vestitorul Ortodoxiei, nr. 171/1997.

20. *** „Comori bizantine ale Europei” (prezentare), în Vestitorul Ortodoxiei, nr. 196/1998.

21. AFANASIEFF, Nicolas, „L’Eglise qui preside dans l’amour”, în N. AFANASSIEFF, N. KOULOMZINE, J. MEZENDORFF, A. SCHEMANN, La

primaute de Pierre dans l’Eglise Orthodoxe, Neuchatel, Editions Delachaux et Niestle, 1960.

22. AFANASIEFF, Nicolas, „Una Sancta”, în *Irenikon* nr. 4 (1963).

23. ANDREESCU, Liviu/ KACSÓ, Judit-Andrea, EXPANSIUNEA MANIFESTĂRILOR RELIGIOASE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ROMÂNESC. ORGANIZARE, STUDII DE CAZ, CONSECINȚE, în *Noua Revistă de Drepturile Omului*, 5 (iulie-septembrie 2009), nr. 3.

24. BARA, Zoltan-Jozsef, „Misiunea credincioșilor laici în societate: operele caritativ-filantropice și etica socială în gândirea și activitatea pastorală a Sfântului Ioan Gură de Aur”, în vol. *Asistența social-filantropică și medicală organizată de Biserica Ortodoxă Română în trecut și astăzi*, Ed. Basilica, București, 2012.

25. BAGACIAN, Petru-Ovidiu, „Filantropia divină și slujirea eclezială”, în vol. *Condiția umană între suferință și iubirea lui Dumnezeu. Terapia bolii și îngrijirile paliative*, vol. II, *Referatele simpozionului teologic internațional, Ediția a XI-a, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2012.*

26. BEATRICE, Pier Franco, „La tuniche di pelle. Antiche letture di Gen. 3,21”, în U. Bianchi (ed.), *La Tradizione dell’enkrateia. Motivazioni ontologiche e protologiche*, *Atti dell Colloquio internazionale Milan 20-23 aprile 1982*, Roma, 1985, p. 435-482.

27. BEREND, Ivan T., „Social Shock in transforming Central and Eastern Europe”, in *Communist and Post-Communist Studies*, XL(2007).

28. BERNAL, Sergio, Atitudinea față de resurse în învățătura creștină, în Ioan I. ICĂ jr., Germano MARANI, *Gândirea socială a Bisericii*, Ed. Deisis, Sibiu, 2002.

29. BRIA, Ion, „Mărturia creștină în Biserica Ortodoxă: aspecte, posibilități și perspective actuale”, în *G.B.*, 41 (1982), nr. 1-3.

30. BRIA, Pr. Prof. Dr. Ion, „Învățătura despre Dumnezeu – Sfânta Treime”, în *G.B.*, 32 (1973), nr. 1-2.

31. BRIA, Pr. Prof. Univ. Dr. Ion, *Go Forth in Peace. Orthodox Perspectives on Mission*, 1986, *Orthodox advisory Group to WCC-CWME*, în James A. SCHERER, Stephen B. BEVANS (eds.), *New Directions in Mission & Evangelisation*, 1, *Basic Statements 1974-1991*, Orbis Books, Maryknoll, New-York, 1992.

32. BRIA, Pr. Prof. Ion, „Iisus Hristos – Dumnezeu Mântuitorul. Hristologia”, în S.T., 53 (1991), nr. 2.
33. BRIA, Ion, „Experiența lumii în teologia ortodoxă actuală – Contribuția Pr. Prof. Dumitru Stăniloae”, în B.O.R., nr. 9-10 (1980).
34. BRIA, Diac. Ion, „Sensul activ al iubirii creștine” în O., XXII (1970), nr. 1.
35. BRIA, Pr. Prof. Dr. Ion, Divorț - Despărțire, în Dicționar de Teologie ortodoxă (DTO), A-Z, Tipărit cu binecuvântarea P.F. Părinte TEOCTIST, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Ediția a II-a revizuită și completată, E.I.B.M.B.O.R., București, 1994.
36. CÂMPINEANUL, Ciprian, Die Sozialdiakonie in der Rumänischen Orthodoxen Kirche, la Angela BERLIS, Matthias RING (eds.), Anker werfen im Himmel. Vermutungen über Kirche in de Zukunft, Festschrift für Bischof Joachim Vobbe, Alt-Katholische Bistumverlag, Bonn, 2007.
37. CIOBOTEA, Daniel, „O dogmatică pentru omul de azi”, în S.T., nr. 6 (1986).
38. DAMIAN, Asist. Dr. Constantin-Iulian, „Atitudinea statelor europene față de noile mișcări religioase: protecția cetățeanului sau persecuție religioasă?” în Pr. Ioan VICOVAN, Emilian-Iustinian ROMAN (coordonatori), Laicii și misiunea creștină: realitate istorică, vocație personală, necesitate eclesială, Carte tipărită cu binecuvântarea ÎPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Doxologia, Iași, 2014.
39. † DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, „Familia creștină, între criză și speranță”, în B.O.R., Buletinul oficial al Patriarhiei Române, , Nr. 2, mai – august, 2010.
40. DAVID, Prof. Univ. Dr. Daniel, „Psihoterapia științifică și religie” în Epifania, Revistă de dialog ortodox, Apare cu binecuvântarea ÎPS TEOFAN, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, Nr. 30, septembrie-noiembrie 2014.
41. DINECHIN, Olivier S.J., „Fragilité conjugale”, în Etudes, nr. 6, 1988.
42. DURA, Ioan, „Biserica Ortodoxă din Estonia (survol asupra istoriei sale). Calvarul acesteia sub ocupația sovietică (1940-1941; 1944-1989)”, în BOR 122 (2004).
43. DUTU, Alexandru, „Ortodoxie și laicitate”, în Renașterea 9 (1998).

44. ENACHE, George, „Biserică, societate, națiune, stat în România interbelică Biserica Ortodoxă Română și „ispita totalitară” de dreapta”, R. T., XXII (2012).
45. FLOROVSKY, Georges, „Redemption”, în The Collected Works of Georges Florovsky vol. 3, Nordland Publishing Company, Belmont, Massachusetts, 1989.
46. GABOR, Adrian, „Temeiuri patristice privind organizarea și funcționarea asistenței sociale în Biserică”, în vol. Asistența social-filantropică și medicală organizată de Biserica Ortodoxă Română în trecut și astăzi, Ed. Basilica, București, 2012.
47. GOMBOȘ, Dr. Stelian, „Părintele duhovnicesc și importanța acestuia în viața creștinului în viziunea părintelui Ilie Cleopa”, în Epifania, Reistă de dialog ortodox, Apare cu binecuvântarea ÎPS TEOFAN, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, Nr. 30, septembrie-noiembrie 2014.
48. GURIE, P.S. GEORGIU, „Destinul familiei într-o societate aflată sub hegemonia provizoratului – Repere de psiho-sociologie pastorală aplicată”, în Dacia creștină, nr. 2-3 (2011)
49. HEISER, Asist. Dr. Andreas, „Sfântul Vasile cel Mare – îngrijirea bolnavilor între fronturi?”, în R. T., nr. 4/ 2009.
50. HIMCINSCHI, Mihai, „Misiunea Bisericii și etica socială”, în vol. Asistența social-filantropică și medicală organizată de Biserica Ortodoxă Română în trecut și astăzi, Ed. Basilica, București, 2012.
51. ICĂ, Pr. Prof. Dr. Ioan, „Dreifaltigkeit und Mission”, în Studia Universitatis Babeș-Bolyai – Teologia ortodoxă 47 (1997), nr 1-2.
52. ICĂ, Pr. Prof. Dr. Ioan, „Modurile prezenței personale a lui Iisus Hristos și ale comuniunii cu El în Sf. Liturghie și Spiritualitatea ortodoxă”, în Persoană și Comuniune. Prinos de cinstire Pr. Prof. Acad. Dumitru Stăniloae (1903-1993), Editura Arhiepiscopiei Ortodoxe Sibiu, 1993.
53. ILCA, Marius-Mihai, „Iubirea ca virtute în procesul desăvârșirii după literatura patristică a primelor veacuri creștine”, în Teologia nr. 2 (2010).
54. ILIN, Ivan, Despre familie, în vol. „Viața de familie”, traducere din limba rusă de Adrian TĂNĂȘESCU-VLAS, tipărită cu binecuvântarea PS

Părinte GALACTION, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, Editura Cartea Ortodoxă, București, 2009.

55. JIVI, Diac prof. Dr. Aurel, „Din istoria primară a Bisericii”, în *Credință ortodoxă și viață creștină*, Lucrare tipărită cu binecuvântarea ÎPS Dr. Antonie PLĂMĂDEALĂ, Mitropolitul Transilvaniei, Sibiu, 1992.

56. LEUȘTEAN, Lucian, „There is No Longer Spring in Romania, It is All Propaganda, It is All Propaganda. Orthodoxy and Sovietisation, 1950-52”, în *Religion, State&Society*, XXXV(2007).

57. MARCUS, Acad. Solomon, „Educația, un bolnav cu diagnostic controversat” în *Epifania Revistă de dialog ortodox*, Apare cu binecuvântarea ÎPS TEOFAN, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, Nr. 30, septembrie-noiembrie 2014.

58. MARINESCU (editor), Prof. Dr. Adrian, *Receptarea gândirii Păr. Dumitru Stăniloae în teologia contemporană (Die Rezeption des Denkens von Vater Dumitru Stăniloae in der zeitgenössischen Theologie)*, vol. I, număr tematic-aniversar închinat teologului român la 20 de ani de la adormirea sa în Domnul și editat de Prof. Dr. Adrian Marinescu, Ludwig-Maximilians-Universität, München, în S. T., nr. 1/2013.

59. MICHELSON, Paul E., „Communist Romania 1944-1989”, în *Encyclopedia of Eastern Europe (From Congress of Vienna to the Fall of Communism)*, Richard FRUCHT (ed.), Garland Publishing, New York/London, 2000.

60. MOLDOVAN, Ilie, „Teologia Învierii în opera Sf. Maxim Mărturisitorul”, în S.T., nr. 7-8 (1968).

61. MUNTEANU, Daniel, „Liturgie și ecumenism. Valențe fundamentale ale teologiei ortodoxe reflectate în teologia Părintelui Ion Bria” în TULCAN, Ioan/ IOJA, Cristinel (coord.), Omagiu. Pr. Prof. Dr. Ion Bria (1929-2002) *The reception of his theological thinking and its relevance for the overpass of the ecumenical & missionary deadlock*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2009.

62. MÜLLER, Andreas, „Vasiliada – «podoaba» Capadociei. Marele proiect diaconic-caritativ al Sfântului Vasile cel Mare”, în vol. *Asistența social-filantropică și medicală organizată de Biserica Ortodoxă Română în trecut și astăzi*, Ed. Basilica, București, 2012.

63. NECULA, Nicolae D., „Raportul dintre universitate și Facultățile de Teologie Ortodoxă din România”, în S. T., I (2005), nr. 1.
64. NESSER, D. „The World: Gift of God and Scene of Humanity's Response”, în Ecumenical Review nr. 3 (1981).
65. PADOVESE, Luigi, „Dimensiunea socială a gândirii patristice”, în Ioan I. ICĂ jr., Germano MARANI (ed.), Gândirea socială a Bisericii, Ed. Deisis, Sibiu, 2002.
66. PALIMARU, Cătălin, „Silogismele lui Gillet”, în Renașterea 11 (2002).
67. PĂCURARIU, Mircea, „Biserica Ortodoxă Română în secolul XX”, în: Biserica Ortodoxă din Europa de Est în secolul XX, Christine CHAILLOT (coord.), trad. Liliana Donose SAMUELSSON, Humanitas, București, 2011.
68. PĂTULEANU, Constantin, „Filantropia creștină între reperele ei istorice și actualitate”, în Faptele iubirii milostive. Lucrarea instituțiilor social-filantropice înființate și administrate de Biserica Ortodoxă Română, Ed. Basilica, București, 2012.
69. PESTROIU, Pr. Conf. Univ. Dr. David, Misiunea Bisericii Ortodoxe în postmodernitate, în „Epifania” Revistă de dialog ortodox, Apare cu binecuvântarea ÎPS TEOFAN, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, Nr. 30, septembrie-noiembrie 2014.
70. PETRARU, Gheorghe, „Pr. Prof. Dr. Ion Bria – universalizarea și dinamizarea etosului misionar ortodox”, în G.B., 41 (1982), nr. 1-3.
71. PLĂMĂDEALĂ, Antonie, „Viziunea doctrinară a Bisericii privind actul filantropic”, în Studii nr. 3, Craiova, 2005.
72. POPESCU, Teodor M., „Caritatea creștină în biserica veche”, în B.O.R., 58 (1945), nr. 1-3.
73. PREDA, Constantin, „Forme de solidaritate și asistență socială în Faptele Apostolilor”, în vol. Asistența social-filantropică și medicală organizată de Biserica Ortodoxă Română în trecut și astăzi, Ed. Basilica, București, 2012.
74. PREDA, Radu, „Prostia cu tendință. Marginalii la o carte despre Biserica Ortodoxă Română în comunism și după 1989”, în Renașterea 6 (1998).

75. PREDĂ, Radu, „Dileme ale relației dintre ortodoxie și democrație”, în: *Religia în democrație. O dilemă a modernității*, Camil Ungureanu (ed.), Polirom, Iași, 2011.
76. PREDĂ, Radu, „Parteneriatul social dintre stat și cultele religioase. Marginalii la un proiect actual de lege”, în *Tabor*, III(2009), nr. 5.
77. RADU, Dumitru Gh., *Caracterul ecleziologic al Sfințelor Taine și problema comuniunii*, în *O.*, XXX (1978), nr. 1-2.
78. RADU, Dumitru, „O culme actualizată a Teologiei patristice”, în *O.* nr. 3-4 (1993).
79. RĂDUȚĂ, Pr. Prof. Dr. Vasile, „Caractere diverse și dificultățile familiale”, în *Teologie ortodoxă în destin românesc. Omagiu Părintelui Profesor Ilie Moldovan la 80 de ani, apare cu binecuvântarea Î.P.S. Sale Dr. Laurențiu STREZA, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului*, Editura Andreiană, Sibiu, 2008.
80. SAVA, Asistent social Cristina, „Teologia socială între tradiție și actualitate” în *Epifania, Revistă de dialog ortodox, Apare cu binecuvântarea ÎPS TEOFAN, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei*, Iași, Nr. 30, septembrie-noiembrie 2014.
81. STAN, Dumitru, „Fundamentarea asistenței sociale în spațiul românesc”, în *George NEAMȚU (coord.)*, *Tratat de asistență socială*, Ed. Polirom, Iași, 2003.
82. STAN, Nicolae Răzvan, „Valorificarea deplină a doctrinei ortodoxe prin hristificarea existenței umane. O evaluare a gândirii teologice a Părintelui Ion Bria”, în *Ioan TULCAN, Ioan/ IOJA, Cristinel (coord.)*, *Omagiu. Pr. Prof. Dr. Ion Bria (1929-2002) The reception of his theological thinking and its relevance for the surpassing of the ecumenical & missionary deadlock*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2009.
83. STAN, Nicolae Răzvan, „Principiile spiritualității ortodoxe reliefate în opera părintelui profesor Ion Bria”, în *N. MOȘOIU (coord.)*, *Relevanța operei Părintelui Profesor Ion Bria pentru viața bisericească și socială actuală. Direcții noi de cercetare în domeniul doctrinei, misiunii și unității Bisericii.*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2010.
84. STANCU, Ion „Exigențele misiunii Bisericii în lumea secularizată”, în *G.B.* nr. 5-8 (1996).

85. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, „Omul și Dumnezeu. III. Persoanele umane, existențe dialogice sau în comuniune, după chipul Sfintei Treimi”, în Studii de teologie dogmatică ortodoxă, Tipărită prin stăruința și cu binecuvântarea ÎPS Dr. Nestor VORNICESCU, Mitropolitul Olteniei, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1990.
86. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, „Omul și Dumnezeu. V. Dumnezeu în Treime, fundamentul ultim și ținta veșnică a ființei umane care există și se actualizează în persoane prin comuniune” în Studii de teologie dogmatică ortodoxă, Tipărită prin stăruința și cu binecuvântarea ÎPS Dr. Nestor VORNICESCU, Mitropolitul Olteniei, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1990.
87. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, „Starea primordială după cele trei confesiuni”, în O., 8 (1956), nr. 3.
88. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, „Prolegomene sau despre împărtășirea de Dumnezeu în împrejurările concrete ale vieții”, în S.T., nr. 2/2012.
89. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, „Note pe marginea unei cărți de antropologie ortodoxă”, în O., 40 (1988), nr. 1.
90. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, „Drumul cu Hristos Mântuitorul prin Tainele și sărbătorile Bisericii Ortodoxe”, în O., nr. 2 (1976).
91. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dumitru, „Ființa Tainelor în cele trei confesiuni”, în O., VIII (1956), nr. 1.
92. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dumitru, „Ființa și numărul Tainelor, raporturile dintre ele și problema Tainelor din afara Bisericii”, în O., VIII (1956), nr. 2.
93. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dumitru, „Din aspectul sacramental al Bisericii”, în S.T., XVIII (1966), nr. 9-10.
94. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dumitru, „Transparența Bisericii în viața sacramentală”, în O., XII (1970), nr. 4.
95. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dumitru, „Creația ca dar și Tainele Bisericii”, în O., XXVIII (1976), nr. 1.
96. STĂNILOAE, Pr. Prof. Dumitru, „Legătura interioară dintre moartea și învierea Domnului”, în S.T., VIII (1956), nr. 5-6.

97. TEODORESCU, Mihail, „Filantropia secolului apostolic – model al filantropiei creștine”, în Familie, filantropie și Etică Socială vol. 2, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2011.
98. URSU Dragoș, Martirii temnițelor comuniste între identitatea creștină și cea politică, în „Eucharist and Martyrdom. From the Ancient Catacombs to the Communist Prisons”, Proceedings of 13th Symposium on Science, Theology and Arts (ISSTA 2014), Alba-Iulia, Reîntregirea, 2014.
99. Idem, Reeducare și viață cotidiană în Penitenciarul Aiud în Luciana Jinga, Ștefan Bosomitu (coord.), „Între transformare și adaptare. Avataruri ale cotidianului în regimul comunist din România”, Anuarul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, volumul VIII, București, Polirom, 2013.
100. V.A.M., „S.C.O.P. - Un colocviu național al presei creștine”, în Puncte cardinale, nr. 7(2001).
101. VANCA, Pr. Conf. DUMITRU, „Reflecții liturgice și pastorale într-un univers globalizant și desacralizat”, în Biserica în era globalizării, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia 2003,
102. VANCA, Pr. Conf. DUMITRU, „Liturghie și televiziune în societatea de consum”, în Spiritualitate și Consumism în Europa unită, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia 2004
103. VASILE Târgovișteanul, Episcop, „Opera caritativă a Bisericii din primele veacuri creștine”, în O., nr. 2 (1991).
104. VICOVAN, Ion, „Filantropia Bisericii Ortodoxe Române”, în vol. Asistența social-filantropică și medicală organizată de Biserica Ortodoxă Română în trecut și astăzi, Ed. Basilica, București, 2012.
105. †VISARION Rășinăreanu, „Biserica Ortodoxă Română și rezistența ei în lupta contra statului totalitar comunist”, în RT nr. 3 (2009).
106. VIZITIU, Pr. Mihai, Bazele Nou-Testamentare ale filantropiei creștine, în Pr. Prof. Dr. Constantin PĂTULEANU (coord.), „Asistența social-filantropică și medicală organizată în Biserica Ortodoxă Română în trecut și astăzi”, carte tipărită cu binecuvântarea PF Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2012.
107. VOICU, Arhid. Prof. Dr. Constantin, „Sfinți Părinți mai de seamă ai Bisericii”, în Credință ortodoxă și viață creștină, Lucrare tipărită cu

binecuvântarea ÎPS Dr. Antonie PLĂMĂDEALĂ, Mitropolitul Transilvaniei, Sibiu, 1992.

108. ZAMFIR, Elena, „Sistemul serviciilor de asistență socială în România”, în C. ZAMFIR (coord.), Politici sociale în România: 1990-1998, Ed. Expert, București, 1999.

Surse electronice

***, Discursul președintelui Traian Băsescu:

http://cpcadcr.presidency.ro/upload/8288_ro.pdf (accesat: 12.10.2012).

***, PRESIDENTIAL COMMISSION FOR THE ANALYSIS OF THE COMMUNIST DICTATORSHIP IN ROMANIA, Final Report, Bucharest, 2006, pp. 377-383. I used electronic edition: http://www.presidency.ro/static/ordine/RAPORT_FINAL_CPADCR.pdf, accessed on the 12.10.2012.

***, CONSTITUȚIA ROMÂNIEI din 1991, poate fi accesată electronic, la adresa: http://www.cdep.ro/pls/dic/site.page?den=act1_1, accesat la data 25.6.2013.